

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zondag 42
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Gezang 171 : 1 en 2**
- 4 Schuldbelijdenis door het zingen van Gezang 154 : 1 en 2**
- 5 Genadeverkondiging en aansluitend zingen Gezang 154 : 3 en 4**
- 6 Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7 Schriftlezing : 2 Korinthiërs 9**
- 8 Zingen : Psalm 66 : 2 en 3**
- 9 Tekst : Zondag 42**
- 10 Zingen : Psalm 119 : 13 en 14**
- 11 Lezing van de wet**
- 12 Dankzegging en voorbede**
- 13 Inzameling van de offergaven**
- 14 Slotzang : Psalm 66 : 5, 6 en 7**
- 15 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Hoeveel VVB zou je moeten betalen? VVB dat is de afkorting voor Vaste Vrijwillige Bijdrage. Je zou het, een beetje oneerbiedig gezegd, de contributie van de kerk kunnen noemen. Wie lid wordt van een sportvereniging krijgt op een gegeven moment een rekening op de deurmat. **[Kerkelijke contributie?]** Bijvoorbeeld van € 130,00. Logisch natuurlijk. Want een vereniging maakt kosten. Er moet van alles betaald worden. Het licht in de kleedkamers en op de trainingsvelden, de verwarming, de kosten van het bestuur. Als je meedoet met een competitie dat moet de vereniging ook geld afstaan aan een landelijke bond. De KNVB als je voetbalt, of de KNHB als je hockeyt. En hoewel er vaak veel vrijwilligerswerk wordt gedaan, worden er vaak ook kosten gemaakt voor trainers van de hoogste teams. Het kost allemaal geld en dat moet door de leden worden opgebracht. Zo werkt het. En als je je contributie niet betaalt, dan heb je een probleem. Bij de hockeyvereniging waar onze jongens op zitten publiceren ze zelfs een schandpaal op de website met daarop de namen van de mensen die nog niet betaald hebben. En als mensen dan nog niet betalen, dan worden ze op een gegeven moment geroyeerd. Ze worden uit de vereniging gezet. En dat vinden we allemaal heel gewoon.

In de kerk werkt het niet zo. Daar valt geen rekening op de deurmat. Daar kennen we geen schandpaal. Daar worden geen kerkleden geroyeerd omdat ze niet meebetalen.

Misschien vragen jullie je af hoe dat kan, jongens en meisjes. Geen rekening. Geen mensen die geschrapt worden als lid als ze niet betalen. Heeft de kerk dan geen kosten? Ja zeker wel. De kerk heeft heel wat kosten. In 2012 verwachten we dat we als kerk in het totaal meer dan €150.000 aan rekeningen moeten gaan betalen. €150.000, dat is per gemeentelid €500. Dat is een hoop geld.

En de kinderen vragen zich misschien af wat daar allemaal van betaald moet worden.

[Kerkverband] We betalen €35.000 aan het kerkverband, zodat de mensen die aan de Theologische Universiteit in Kampen werken een salaris hebben. We betalen mee aan het evangelisatiewerk in Rotterdam onder moslims, Hindoestanen en Antillianen. Verder hebben we een kerkgebouw en pastorie. **[Huisvesting]** Het betalen van de hypotheek, verzekeringen, gas, water en licht kost alles bij elkaar een €30000. Verder hebben we de kosten voor de dienst van het Woord, de gastpredikanten, de eigen predikant. Dat kost alles bij elkaar ook nog een €63000. **[Overige kosten]** Verder zijn er dan nog aller-

lei andere kosten als de koster, het kerkblad, de bloemen in de kerk, de boekjes voor de catechisatie, postzegels en ga zo maar door. Dat is goed voor de resterende €18.000.

Misschien denkt iemand nu: “Gaan we nu in een preek de begroting van de kerk behandelen?”. Nee, dat is natuurlijk niet de bedoeling, maar het is goed om met elkaar stil te staan bij het feit dat samen kerk zijn in Hoogvliet en Spijkenisse en deel uitmaken van een kerkverband zijn prijs heeft. Is dat erg? Nee, helemaal niet. Toch? Want uiteindelijk is het toch een eer om ook op zo’n directe manier bij te mogen dragen aan de instandhouding van het Koninkrijk van onze Heer Jezus Christus.

We hebben daarnet 2 Korinthiërs 9 gelezen. [Twee hoofdstukken] Paulus wijdt maar liefst twee hoofdstukken van deze brief aan de collecte voor de gemeente van Jeruzalem. In Jeruzalem was het hoofdkwartier van de kerk van de Here Jezus gevestigd. Maar de gemeente van Jeruzalem was uit elkaar gejaagd door de vervolging van de Joden. En veel mensen waren daardoor hun werk kwijt geraakt. En je werk kwijt raken betekent ook je inkomen kwijt raken. Dus veel broeders en zusters in Israël hadden het financieel heel zwaar. En daarom werden de kerken in Griekenland en het huidige Turkije aangevoerd om geld te verzamelen, zodat deze broeders en zusters in Israël geholpen konden worden.

Hoeveel moesten de mensen nu geven? In het Oude Testament lezen we dat de mensen een tiende deel moesten afstaan. Een tiende deel van de oogst. Een tiende deel van wat ze verdienden. Die tienden waren nodig om de dienst voor God in de tempel in stand te kunnen houden. Het waren offergaven aan de Here, waarvan de priesters en Levieten konden leven.

[Offergave voor de Here] Vandaag de dag heft de kerk geen tienden meer, maar het geld dat we afdragen aan de kerk, ziet u hopelijk in de eerste plaats als een offergave aan de Here. Soms hoor je wel eens dat mensen geen of minder VVB gaan betalen, omdat ze de predikant niet zo aardig vinden of het niet helemaal eens zijn met besluiten van de kerkenraad. Via de portemonnee laten broeders en zusters hun stem horen. Maar dat lijkt natuurlijk nergens op. Onze bijdrage aan de kerk is een offergave aan de Here. Zoals het geld dat ze in Korinthe bij elkaar brachten voor de kerk van Jeruzalem een dankoffer was aan de Here.

Overigens hoor ik ook wel eens commentaar op de term vaste vrijwillige bijdrage. Mensen horen daar een tegenstelling in. Is het nu vast of is het vrijwillig? In het woord

‘vrijwillig’ horen ze dat ze er ieder moment mee mogen stoppen als ze er geen zin meer in hebben om bij te dragen. En het woord ‘vast’ geeft aan dat je er niet zomaar mee mag stoppen. Dus wat is het nu? Maar zo moeilijk is dit toch niet. We kennen dit in zoveel dingen. Is het sluiten ook niet een soort vaste vrijwillige bijdrage aan het geluk van een bepaald mens. Het is vrijwillig in ons land. Niemand, of bijna niemand, in ons land wordt gedwongen om te trouwen. Wordt gedwongen om de rest van zijn leven met een ander te delen. Trouwen doe je uit eigen vrije wil. Maar wie trouwt zit wel vast aan zijn beloften. Zijn beloften om de ander lief te hebben in goede en slechte tijden. Om de ander met warmte en zorg te omringen. Zo is het ook met de VVB. Het is een vrijwillige bijdrage. Maar uit liefde voor Christus wil je hierin ook je trouw bewijzen. Dus maak je er een vaste bijdrage van.

Al is het natuurlijk niet zo, dat als er door onvoorziene omstandigheden er minder geld binnen komt er nooit wat aan het toegezegde bedrag kan veranderen. Of als er meer geld binnenkomt dat we het dan niet zouden verhogen. [Evenwicht] Zoals Paulus dat ook aan de broeders en zusters in Korinthe schrijft. Hoofdstuk 8, 12-13 : “Als u bereid bent mee te doen, wordt niet verwacht dat u geeft van wat u niet heeft, maar van wat u heeft. Het is niet de bedoeling dat u door anderen te helpen zelf in moeilijkheden raakt. Er moet evenwicht zijn.”

Er moet evenwicht zijn. Het moet voor ieder die een inkomen heeft een erezaak zijn om bij te dragen. Ook al is het maar een klein bedrag. En er moet evenwicht zijn. Evenwicht tussen wat u weggeeft en wat er voor eigen onderhoud overblijft. En ook moet de kerk zelf het evenwicht bewaren. We hoeven als kerken en kerkelijke organisaties niet enorme reserves aan te leggen. Een beetje reserve is nuttig. Maar oppotten hoort niet bij het wezen van de kerk.

[Geestelijke houding] Maar welke geestelijke houding moet er nu onder onze omgang met geld, goed en deze wereld liggen? Deze houding wordt het best getypeerd met de houding van een rentmeester. Maar omdat we die figuur in onze cultuur niet echt kennen, zouden we ook wel kunnen spreken over de houding van een huurder. Wie in een huurhuis woont, die spreekt vaak heel onbevangen over zijn huis. En daar is niets mis mee, zolang hij maar blijft beseffen dat het huis niet zijn eigendom is. Als een huis je eigendom is, dan mag je van alles aan dat huis verbouwen en veranderen. Maar als je een huis huurt, dan mag dat niet zomaar. Dan moet je toestemming hebben van de eige-

naar. De eigenaar verwacht van een huurder dat deze zuinig op het huis is. Op een dag zal hij het huis weer aan de eigenaar moeten overdragen.

[Alles in bruikleen] Zo hebben wij hier op deze aarde niets van onszelf. Alles wat we hier hebben, hebben we van de Here in bruikleen gekregen. Job heeft dat goed begrepen. Toen hem al zijn bezit was afgenomen, zei hij: ‘Naakt ben ik uit de schoot van mijn moeder gekomen en naakt zal ik in haar schoot terugkeren.’ We hebben zelf niets meegenomen in deze wereld en we zullen er ook niets uit kunnen meenemen. Het is dan ook niet zozeer van belang hoeveel bezit en geld we tijdens ons leven kunnen vergaren en oppotten. Het gaat er uiteindelijk alleen maar om wat we met ons geld en bezit hebben gedaan. Daar zullen we verantwoording over moeten afleggen. De Here is niet geïnteresseerd hoeveel er op onze bankrekening staat op het moment dat we komen te overlijden. Hij wil weten hoe we om zijn gegaan met het geld en bezit dat Hij ons had toevertrouwd. Hebben we het gebruikt om Hem te dienen of om onszelf te dienen?

Want wie het gebruikt om zichzelf daarmee te dienen is feitelijk niets anders dan een dief. Die doet alsof hij niet de huurder was maar het huis maar de eigenaar. [In afhankelijkheid] De spreukenschrijver Agur heeft dit ook goed begrepen. Want in Spreuken 30 vers 8 en 9, vraagt hij aan de Here het volgende. ‘Maak mij niet arm, maar ook niet rijk, voed mij slechts met wat ik nodig heb. Want als ik rijk zou zijn, zou ik u wellicht verloochenen, zou ik kunnen zeggen: ‘Wie is de Here?’ (alsof hij de Here niet nodig heeft). En als ik arm zou zijn, zou ik stelen en de naam van mijn God te schande maken.’ Voor Agur heeft geld en bezit dus te maken met zijn dienst aan de Here. En in die dienst ziet hij dus twee gevaren. Dat hij zoveel heeft, dat hij zich niet meer afhankelijk voelt van de zorg van de Heren. En het andere gevaar is dat hij zo weinig heeft dat hij op het dievenpad zou raken en de naam van God daarom gelasterd zou worden.

Het gaat er dus om dat we ons in geld en goed afhankelijk blijven weten van de zorg van de Here. Zoals de Here dat aan zijn volk Israël in de woestijn leerde. De meeste jongens en meisjes hier, weten dat waarschijnlijk nog wel. Wat gebeurde er als de Israëlieten voor een paar dagen manna wilden verzamelen? Werkte dat? Konden ze het drie dagen bewaren? Nee. Het was de volgende dag bedorven. Ze moesten leren dat de Here iedere dag opnieuw voor ze zou zorgen. [Gewoon genoeg] Dat genoeg voor die dag gewoon genoeg is. Een mens heeft niet meer voedsel nodig dan voor die dag. De volgende dag zal de Here wel opnieuw voor voedsel zorgen. Paulus leert ons ook dat het

voor ons voldoende is als we voedsel en onderdak hebben. In onze tijd en cultuur ligt dat iets anders, omdat we meer dingen nodig hebben om mee te kunnen draaien in onze samenleving. Maar het principe blijft gelijk.

Als het dus gaat over geld en goed, dan moeten we ons afhankelijk weten van de zorg van de Here. Wij kunnen wel denken dat we de dingen in de hand hebben door geld en bezit te verzamelen, maar het is maar schijn. De Here hoeft maar een overstroming of een andere ramp te sturen of we zijn alles kwijt. En hoe zat het met de rijke dwaas? Hij had zoveel eten verzameld dat hij dacht de komende jaren ongestoord te kunnen leven. Maar Christus noemde hem een dwaas. Want hij had er geen rekening mee gehouden dat de Here hem dezelfde nacht nog uit het leven zou wegnemen.

Sommige christenen zijn erg in verwarring als het gaat over bezit vanwege bepaalde passages in de Bijbel. Ooit was er een rijke jonge man die aan de Here vroeg waarin hij nog tekort schoot om volmaakt te zijn. Het antwoord van de Here was dat als hij volmaakt wilde zijn, hij heel zijn bezit moest verkopen, het geld aan de armen moest geven en Christus moest volgen. Soms vragen mensen zich af of dit gebod nu niet voor iedere christen geldt? De Here stelde inderdaad deze eis aan die man. Maar we moeten niet vergeten dat dit op een bijzonder moment in het leven van de Here Jezus was. Want Hij stond op het punt alles los te laten. Wie Hem op dat kritieke uur wilde volgen – zoals deze rijke man – moest bereid zijn al zijn bezit op te geven. Maar dat is geen regel die voor iedere christen op ieder moment geldt. Maar wat wel voor iedere christen geldt, is dat iedere christen onvoorwaardelijk bereid moet zijn zichzelf en zijn bezit in dienst van de Here te stellen.

En hoe zit het met de eerste christengemeente. Was dat een soort commune, waarin ze alleen nog maar een gemeenschappelijke pot hadden? Nee. Iedereen bleef eigenaar van zijn bezit. Maar ze waren wel bereid hun bezittingen te verkopen ten behoeve van wie het nodig had.

[Geld en goed] Broeders en zuster, geld en bezit zijn niet bedoeld om daarmee voor onszelf te leven. Nee, de Here vertrouwt ons geld en bezit toe om Hem daarmee te dienen. Enerzijds betekent dat dat we de Here dankbaar zijn en genieten van wat Hij ons geeft. Anderzijds betekent dat dat we er net zo'n vreugde in vinden als we dat geld kunnen gebruiken voor het geluk of het welzijn van onze naaste of voor de opbouw van het Koninkrijk van God. Onze vraag moet niet zijn: hoe kan ik zoveel mogelijk uit het geld

en goed halen dat de Here mij heeft toevertrouwd. Maar onze vraag moet zijn: hoe kan ik de Here zoveel mogelijk vreugde geven door het geld dat Hij mij heeft toevertrouwd. Ook in ons geld en goed, gaat het erom dat de Here door ons gediend en geëerd wordt. Dat wij daar onze vreugde en geluk in vinden.

Amen